



Den: 27. marts 2007

Orienterende notat til Folketingets Europaudvalg

Om Kommissionens EU Forbrugerpolitiske Strategi 2007-2013

KOM (2007) 99

Kommissionen offentliggjorde den 13. marts 2007 sin EU forbrugerpolitiske strategi 2007 - 2013. Strategien opstiller prioriteringer og aktioner, der tager sigte på at tackle aktuelle forbrugerpolitiske udfordringer. Bedre overvågning af forbrugermarkederne; bedre regulering, håndhævelse og klageadgang samt bedre informerede og uddannede forbrugere er vigtige prioriteringsområder.

Den danske regering ønsker at bringe EU tættere på borgerne. En aktiv forbrugerpolitik er en vigtig del heraf. Forbrugerne skal have en stærkere stemme i EU, ligesom det er vigtigt til hver en tid at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Samtidig bør forbrugerhensyn indarbejdes i alle EU's politikker for på den måde at sikre, at forbrugerspørgsmål får en høj prioritering i forbindelse med politikudvikling.

For at sikre dette har den danske regering udarbejdet forslag til en række initiativer med henblik på forbrugerstrategiens udmøntning. Initiativerne forventes drøftet med relevante aktører, herunder Kommissionen og andre medlemslande. Til udvalgets orientering præsenteres regeringens forslag til initiativer kort i det følgende:

Europæisk Forbrugerpanel

Som et led i bestræbelserne på at bringe EU tættere på borgerne foreslår den danske regering oprettelse af et europæisk forbrugerpanel. Hensigten er, at Kommissionen skal høre udvalget om alle forslag, der har betydning for forbrugerbeskyttelsen, og Kommissionen skal begrunde sin beslutning, hvis den ikke følger Panelets høringssvar. Samtidig foreslås det, at Panelets høringssvar offentliggøres. På den måde vil det blive lettere for organisationerne at følge Panelets arbejde, ligesom Panelets arbejde må forventes at skabe større åbenhed.

Der eksisterer i dag et rådgivende Forbrugerudvalg (ECCG) bestående af repræsentanter fra nationale og europæiske forbrugerorganisationer, som Kommissionen kan vælge at høre i spørgsmål vedrørende beskyttelse af forbrugernes interesser på fællesskabsplan. Der er imidlertid ingen pligt for Kommissionen til at høre Forbrugerudvalget i dag. Et europæisk Forbrugerpanel kan bygge på organiseringen af det nuværende Forbrugerudvalg.

Hensigten bag forslaget er at styrke forbrugernes inddragelse i beslutningsprocessen. Dette er i tråd med intentionerne i det forbrugerpolitiske handlingsprogram, idet det kan bidrage til, at der indarbejdes forbrugerpolitiske målsætninger i alle fællesskabets politikker. Hensigten med panelet kan således udmøntes ved at sikre en mere formaliseret inddragelse af forbrugerinteresserne i Kommissionens arbejde.

Vurdering af forbrugerbeskyttelseshensyn - konsekvensvurderinger

Ved regelfastsættelse på europæisk niveau skal forbrugerhensyn inddrages som en integreret del af hensynet til det indre marked. Set ud fra et dansk synspunkt er det ønskeligt, at der sikres en mere formaliseret inddragelse af forbrugerinteresserne, og at der for alle relevante retsakter foretages en vurdering af konsekvenserne for beskyttelsesniveauet. Dette er i overensstemmelse med de konsekvensvurderinger, der allerede finder sted i dag i forhold til økonomiske, miljømæssige og sociale aspekter.

Tværgående målinger af forbrugerforhold inden for europæiske sektorer

De europæiske borgeres erfaringer, når de køber varer og tjenesteydelser i Europa, skal tages seriøst og bør indgå i politikformuleringen i EU. Det er vigtigt, at EU får mere grundlæggende viden om, hvorvidt borgerne handler i tryghed og har tillid til de erhvervsdrivende inden for forskellige områder, sektorer og brancher.

På europæisk plan bør der arbejdes for at gennemføre systematiske målinger af forbrugerforholdene inden for relevante sektorer på det europæiske marked. Sådanne målinger kan sikre viden om, hvor forbrugerne støder på de største problemer, og på den baggrund kan EU og medlemslandene sætte ind med nye tiltag på områder, hvor målingerne viser, at forbrugernes tillid og forbrugerbeskyttelsen ikke er tilstrækkeligt høj. Ved at foretage disse målinger systematisk undersøges også udviklingen over tid, hvilket kan medvirke til at evaluere politiske tiltag. Resultaterne skal ikke nødvendigvis føre til ny regulering, men kan i lige så høj grad være grundlaget for andre former for initiativer, fx information og dialog med brancherne.

Etablering af et europæisk klagejtek

Ønsker man som forbruger at klage over en vare eller ydelse, man har købt i Danmark, kan man i vidt omfang finde vejledning på Forbrugerstyrelsens hjemmeside ved hjælp af "Klagejtek". "Klagejtek" er en online-rådgiver, der kan hjælpe forbrugerne til at finde ud af, om de kan klage, hvor de skal klage og hvordan. Udviklingen af et europæisk "Klagejtek" i stil med det danske vil kunne gøre det muligt for såvel forbrugerne selv som Forbruger Europa-centrene straks at finde ud af, om der er et sted at klage i en konkret situation. I princippet er der tale om en videreudvikling af den oversigt over eksisterende godkendte klagenævn, der i dag ligger på Kommissionens hjemmeside.

Effektive klagemuligheder i alle medlemslande

I dag findes der to henstillinger fra Kommissionen om, at medlemslandene bør oprette udenretlige klagenævn efter bestemte principper. Det er imidlertid ikke alle lande, der har klagenævn. Og selv hvor der eksisterer klagenævn, er der stor forskel på, hvilke områder eller brancher disse dækker, hvordan de er sammensat, og hvilke kompetencer de er tillagt. Det er et problem, hvis forbrugernes tillid til at handle på tværs af grænserne begrænses af, at man ikke kan være sikker på at kunne få behandlet en klage.

Det er ønskeligt, at henstillingerne ophøjes til egentlige retsakter, således at der bliver krav til medlemslandene om etablering af udenretlige klagenævn. Dette kan evt. kombineres med, at disse i første omgang etableres på udvalgte områder, hvor vi ved, at forbrugerne især oplever problemer i forhold til grænseoverskridende handel.

Etablering af et europæisk e-handelsmærke

Mange forbrugere afholder sig fra at handle på nettet navnlig på udenlandske hjemmesider. Henset til de mange fordele, der er forbundet med e-handel, er der derfor behov for at øge forbrugernes tillid til og sikkerheden ved handel på internettet. Et europæisk e-handelsmærke kan være med til at sikre dette.

Det er ønskeligt at få Kommissionens opbakning til bestræbelserne for at etablere et europæisk e-handelsmærke. Et muligt udgangspunkt for det videre arbejde kan derfor være at arbejde for et fælles europæisk e-handelsmærke, som nationale mærkningsordninger kan tilslutte sig. Et tilløb til en sådan ordning findes i form af den såkaldte Euro-Label mærkningsordning, som mærkningsordninger i 7 lande i dag har tilsluttet sig.